

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції

*«Актуальні питання
теорії та практики психолого-
педагогічної підготовки
фахівців в умовах сучасного
освітнього простору»*

15 червня 2023 року

м. Харків

УДК [378.147:378.091:159.98](063) А 43

Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору: матеріали IX Науково-практичної конференції 15 червня 2023 р. Харків: ХДАФК, 2022. 72 с.

У збірнику представлено тези доповідей науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти, в яких відображено стан, проблеми та перспективи психолого-педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору й воєнного стану в Україні.

Для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, тренерів, науковців та фахівців в сфері соціології, психології, педагогіки, філології, фізичної культури та спорту.

**Електронне видання збірника тез конференції
Матеріали подаються в авторській редакції**

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Павлик О.М., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології

Члени редколегії:

Гант О.Є., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології

Маренич Г.В., викладач кафедри педагогіки та психології

Ткачов С.І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології

© Харківська державна академія фізичної культури

© Кафедра педагогіки та психолог ХДАФК

© Автори тез

1. Гант О., Чжоу М. (2020). Діагностика когнітивних функцій баскетболістів 12-14 років для індивідуалізації психологічної підготовки. Спортивні ігри, 3(17), 4-13.
2. Гончаренко В.В. (2019). Інтегральна оцінка та нормативні шкали оцінювання показників технічної підготовленості баскетболістів 13-14 років. Слобожанський науково-спортивний вісник: Мат-ли ХІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи», 6, 26-28.
3. Змановская Е. В. Девиантология (Психология отклоняющегося поведения): [учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений] / Е. В. Змановская. – Изд. 3-е, испр., доп. – М. : Изд. центр «Академия», 2006. – С.206-210.
4. Мітова О.о., Івченко О.М., (2021). Інтегральна оцінка та нормативні шкали оцінювання показників технічної підготовленості баскетболістів 13-14 років. Спортивні ігри, 1(19), 34-41.
5. Помещікова І.П., Пащенко Н.О., Ширяєва І.В. Кудімова О.В. (2020). Зміни показників рівноваги баскетболістів 12 років під впливом вправ на балансувальній півсфері. Спортивні ігри, 3(17), 83-91.

САБАТОВСЬКА-ФРОЛКІНА І.С.

кандидат соціологічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології
*Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного
фармацевтичного університету*

ТИМОЩУК Г. В.

кандидат педагогічних наук, викладач кафедри педагогіки і психології
*Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного
фармацевтичного університету*

**ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СИНКВЕЙН
В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ**

Вступ. Створення та функціонування сучасної системи освіти в Україні значною мірою зумовлено інноваційною спрямованістю, тому питання пошуку нових підходів, методик і дидактичних засобів, які б відповідали викликам сьогодення та забезпечували належну якість професійної підготовки майбутніх фахівців набуває своєї актуальності.

Одним із перспективних педагогічних інструментів, який сприяє розвитку критичного мислення та реалізації рефлексивної діяльності є синквейн.

Розкриттю теоретичних і практичних аспектів використання синквейну у вищій школі присвячені праці як зарубіжних, так і вітчизняних дослідників: Г. Бабак, А. Богосвятської, О. Гордої, Ж. Дандарової, Н. Дзямучич, Н. Краснової, Г. Сорокіної, Ю. Шпички та ін. Разом з тим існуючі наукові здобутки потребують узагальнення, що і склало мету даної роботи.

У тезах було використано теоретичні методи дослідження: аналіз, узагальнення та порівняння.

Результати дослідження. Синквейн (від франц. «п'ять») – специфічний неримований вірш, який складається з п'яти рядків із узагальненою, згорнутою інформацією про поняття (явища, події, проблемні ситуації), що охарактеризована своїми словами, варіативно. Процес його створення передбачає врахування наступної послідовності: перший рядок – один іменник, який відображає зміст теми, другий – опис теми двома прикметниками, третій – виражену у трьох дієсловах дію, четвертий – фразу з чотирьох слів, що характеризує ставлення до теми, останній рядок – узагальнюючий на емоційно-образному рівні суть теми синонім. Певні порушення у зазначеній схемі є допустимими, наприклад, збільшення кількості слів у двох останніх рядках, додаткове використання службових частин мови (прийменники, сполучники, частки) та ін.

Складаючи синквейн здобувач вищої освіти, може звертатися до тексту за досліджуваною темою. При цьому порядковість завдань є своєрідним алгоритмом, орієнтовною основою для роботи, за допомогою якої виконують конкретний фрагмент завдання [1, с. 49].

Традиційно визначають такі організаційні форми роботи з синквейном: 1) самостійно при підготовці до занять; 2) самостійно на практичних заняттях; 3) у складі малої групи; 4) для визначення найкращого вірша, який складений за обраною темою; 5) у складі навчальної групи за участю викладача; 6) при виконанні контрольного завдання; 7) робота в парі за однією темою [1, с. 49].

Використання потенціалу синквейну в освітньому процесі закладів вищої (та передвищої) освіти можливе у якості:

- способу рефлексії з метою підбиття підсумків, а також визначення очікувань від освітнього процесу;
- засобу самооцінювання рівня засвоєння знань, умінь, навичок і компетенцій на початковому та завершальному етапах засвоєння теми, розділу навчальної дисципліни;
- метод стимулювання та розвитку критичного, творчого мислення, його мовного оформлення;
- методики визначення рівня ціннісного ставлення до майбутньої професійної діяльності.

Слід зауважити, що в освітніх компонентах, що викладаються на кафедрі педагогіки і психології ІПКСФ НФаУ в ході занять метод синквейн активно застосовується для рефлексивної діяльності здобувачів освіти, яка «здатна відобразити їхнє критичне та образне мислення, віддзеркалити здатність аналізувати, узагальнювати, виявляти свою позицію, наводити оціночні судження» [2, с.240]. Така діяльність в процесі дистанційного навчання спроможна здійснити розвивальний ефект на учасників освітнього процесу. Також, науково-педагогічні працівники кафедри мають достатній досвід викладання курсів підвищення кваліфікації за змішаною та

дистанційною формами навчання з використанням LMS Moodle, де безпосередньо використовують методи «Фішбоун», «Рефлексивна мішень», «Незакінчене речення», «Стратегія 3-2-1» (задайте 3 питання, дайте 2 зауваження, залиште 1 пропозицію) та багато інших, чому будуть присвячені наступні публікації.

Висновки. Таким чином, синквейн є перспективним методом у сучасній дидактиці, який відповідає вимогам часу у контексті імплементації інновацій в освітній процес. Його використання у ЗВО та передвищої освіти сприяє розвитку аналітичного мислення, розкриттю творчого потенціалу та формуванню рефлексивної культури як компоненту самосвідомості здобувачів вищої освіти, для педагогів-авторів – удосконаленню педагогічної компетентності та професійному самовдосконаленню.

Список використаних джерел:

1. Дзямулич, Н. Дидактичний сенкан як прийом критичного мислення у викладанні курсу «Культура мовлення та виразне читання». Лінгвостилістичні студії. 2019. Вип. 10. С. 45–51.

2. Лутаєва, Т. В., Артюх Т. О. Рефлексія в дистанційному навчанні : дієві методики та прийоми. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів : теорія і практика : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 16-18 березня 2023 р.). Х. : ХНПУ ім. Г. С.Сковороди, 2023. С. 237–240.

СПІЦІН В.В.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології
Харківської державної академії фізичної культури

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ДОЗВІЛЛЄВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вступ. Дозвілля як окремий вид життєдіяльності людини розглядає дозвілля як діяльність (творчу, конструктивну або ж безцільну та асоціальну). Дозвіллева діяльність відрізняється від інших видів життєдіяльності людини тим, що здійснюється відповідно до потреб індивіда, з метою отримання задоволення.

В даний час багато фахівців в області фізичного виховання направляють свої зусилля на вирішення проблеми фізичного, психічного і духовно-морального вдосконалення населення, перш за все молоді людини. У пошуку засобів вирішення цієї задачі провідну роль має відігравати фізичне виховання в дозвіллевої діяльності, яка відіграє важливу роль у цілеспрямованому формуванні, корекції, зміни в потрібному напрямку фізичних, психічних, соціокультурних якостей і здібностей, а також поведінці студентської молоді.

Актуальність даного дослідження обумовлена становищем, що склалося – зниженням стану здоров'я і низьким рівнем фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти.